

Bule - zasady, historia, rodzaje

Bule to jedna z najstarszych gier świata. Jej zasady są proste, ale wygrywać w bule już prosto nie jest. Gracze rzucają metalowymi kulami tak, żeby trafić jak najbliżej kuli-celu - tzw. świnki. Muszą jednak stać w obrębie nieprzekraczalnego okręgu.

Bule - zasady

W grze w bule przeciwko sobie startują dwie drużyny. Każdy z zawodników stoi w wyznaczonym okręgu. Zadaniem startujących jest umieszczenie metalowej kuli jak najbliżej "świnki". Przed rozpoczęciem rozgrywki przeciwnicy ustalają (np. rzucając monetą), która drużyna ma prawo wyrzucić drewnianą bułę-cel. Musi ona wylądować w odległości co najmniej 6-10 metrów oraz co najmniej metr od najbliższej przeszkody fizycznej (np. drzewo, ławka).

Drużyna, która zwyciężyła w losowaniu poprzedzającym właściwą grę w bule, ma prawo także do wyboru miejsca oddawania rzutów. Rysuje okrąg o średnicy 35-50 cm. I znów - musi się on znajdować co najmniej metr od najbliższej przeszkody fizycznej. Umieszczenia okręgu-stanowiska zawodników nie można już w trakcie gry zmieniać. Zasady gry w bule nie pozwalają też na przekraczanie linii ani odrywanie stóp od ziemi w trakcie oddawania rzutu.

Określona w zasadach buli jest także technika rzutu. Zawodnik trzyma kulę z góry, umieszczając ją wewnątrz dłoni. Wypuszczona kula otrzymuje w ten sposób rotację wsteczną. Do wyboru jest kilka strategii gry w bule:

- rzucić jak najbliżej "świnki",
- odsunąć bułę przeciwnika od "świnki",
- przesunąć "świnkę" tak, żeby znalazła się dalej od buli przeciwnika.

Skład drużyn może się przedstawiać następująco:

- po jednej osobie w zespole (każdy zawodnik ma do dyspozycji 3 kule),
- po dwie osoby w dwóch zespołach (duplety, każdy ma po 3 kule),
- trzy zespołu po dwie osoby w każdym (triplety, każdy ma po 2 kule).

Jako pierwsza bulę rzuca ta drużyna, która otrzymała przywilej umieszczenia "świnki". Po niej przychodzi kolej na drużynę przeciwną, a po pierwszej "rundzie" rzutów, kolej na tego, kogo bula znajduje się dalej od świnki.

Zawodnicy grają do skutku, tzn. do wyrzucenia wszystkich bul. Wygrywa oczywiście ten, którego kule znajdują się najbliżej "świnki". Za każdą kulę najbliżej świnki otrzymuje się punkt.

Jeśli w trakcie rozgrywki bula-świnka znajdzie się poza obszarem wyznaczonego boiska - grę trzeba rozpocząć od nowa.

Bule - historia

Historia buli sięga czasów antycznych, kiedy to wymyślono tę jedną z najprostszych gier na świecie. Najpierw Grecy, a później Rzymianie używali do gry kamieni oraz kul drewnianych, które pokrywano zieloną blachą. Miłośnicy buli w Grecji preferowali sposób gry polegający na wyrzuceniu kamieni na jak największą odległość. Rzymianie woleli natomiast wykorzystywać taktykę w grze. To właśnie im zawdzięczamy wprowadzenie do buli "świnki".

Bule - rodzaje

Wyróżnia się kilka rodzajów gry w bule:

- bule-pétanque - zawodnicy rzucają kulami o średnicy 8 cm,
- bule-lyonnaise - kule mają średnicę od 9 do 11 cm,
- bule-raffa - zawodnicy starają się wybić bulę przeciwnika i umieścić swoją jak najbliżej celu.

Bule - kule do gry

Rozmiar kuli i materiał, z jakiego została wykonana ma niebagatelna znaczenie. Zwykle bule są metalowe, najczęściej zrobione ze stali nierdzewnej, i mają średnicę 70,5-80 mm. Ciężar takiej kuli oscyluje między 0,65 a 0,8 kg. Rozmiar i ciężar kul powinien być dopasowany do ręki rzucającego oraz jego przyzwyczajień. Również twardość materiału i strukturę powierzchni buli powinno się dobrać w zależności od warunków terenowych panujących na boisku.

Kula-cel jest wykonana z drewna. Jej średnica jest nieco mniejsza niż kul do gry w bule i wynosi 25-35 mm. Świnka musi być bardzo dobrze widoczna, dlatego maluje się ją zwykle na biało albo na kontrastowy kolor.